

Tisztelt Köztestületi tagok!

Szeretettel köszöntelek Benneteket legújabb hírlevelünkkel! E hírlevél legfontosabb híre, hogy november 14-én a Tudomány Ünnepe alkalmából a GTB tudományos ülést szervez a mesterséges intelligencia témáját tűzve zászlajára. Ezen eseménnyel kombinálva sort kerítünk a bizottsághoz kapcsolódó különféle díjak átadására is. A részletek a hírlevélben megtalálhatóak! Kérem, hogy aki részt kíván venni a rendezvényen, ne felejtse el regisztrálni!

Ugyancsak jó lenne kicsit tisztábban látni a bizottsághoz tartozó köztestületi tagok érdeklődési területét. Ez segítené az albizottságok és munkabizottságok munkáját és biztosan nem ártana köztestületi tagjainknak sem, ha egy kicsit több információhoz jutnának saját területükön. Ezért kérem, hogy aki még nem tette meg, érdeklődési körét a hírlevélben szereplő linken jelezze és adja meg elérhetőségét a későbbi kommunikáció gördülékenyebbé tétele érdekében!

Szeretnénk életet lehelni a Képzési Munkabizottságba! Akit érdekel a lehetőség, olvassa át tüzetesebben az ezzel kapcsolatos részleteket a hírlevélben!

Örölnék neki, ha minél több hírt tudnánk megosztani tagjainkkal, melynek feltétele, hogy azokat Szűcs Krisztiánnak (szucsk@ktk.ptt.hu), a GTB titkárának elküldjétek! Bármikor megtehetitek ezt, az esedékes megjelenéskor a megküldött (és még aktuális) híreket betesszük a hírlevélbe. Mivel sajnos köztestületi tagjainkhoz nincs közvetlen hozzáférésünk, ezért ilyen irányú emlékeztetőt csak a GTB tagjainak tudunk egyelőre elküldeni. Reményeink szerint a közeljövőben felálló honlap lehetőséget ad majd a sűrűbb információmegosztásra!

Mindenkinek eredményes félévet kívánok az új tanévben!

Üdvözlettel,

Demeter Krisztina sk.
GTB elnök

MTA GTB hírek

---

1. [A mesterséges intelligencia hatása a gazdaságban és a felsőoktatásban – az MTA GTB éves konferenciája](#)
2. [Jelentkezés az MTA GTB albizottságaiba](#)
3. [Felhívás a Képzési Munkabizottság újjáalakítására](#)
4. [Új köztestületi tagok az MTA GTB-ben](#)

Konferenciák, rendezvények

---

5. [3. LEADERSHIP "Theory and practice" nemzetközi konferencia](#)
6. [I. Gaál Zoltán konferencia Veszprémben](#)

Egyéb hírek

---

7. [Mi van a fekete dobozban? – avagy mi történik egy benyújtott nagydoktori értekezéssel?](#)
8. [Közel 500 magyar kutató került fel a világ élvonalába a Ioannidis-féle tudományometriai rangsor 7. kiadásában 2024-ben](#)

1. A mesterséges intelligencia hatása a gazdaságban és a felsőoktatásban

A mesterséges intelligencia hatása a gazdaságban és a felsőoktatásban címmel rendez közös konferenciát az MTA Gazdálkodástudományi Bizottsága és Budapesti Corvinus Egyetem Adatelemzés és Informatika Intézete 2024. november 14-én 13:30 órai kezdettel a BCE Gellért Campusán. A konferencia tervezett programja:

13:15 Érkezés – BCE Gellért Campus, Panoráma terem

13:30 Megnyitó – Demeter Krisztina, az MTA GTB elnöke

13:40 Előadások a mesterséges intelligencia aktuális alkalmazásairól

Bakonyi Zoltán: Miként növelhető a bizalom a vállalati AI megoldásokban?

Rövid tartalom: Az előadás egy több, mint 35 kvalitatív nagyvállalati interjúra építő kutatás eredményeit mutatja be olyan gyakorlati eseteken keresztül, ahol a szervezetek új mesterséges intelligencia megoldásokat vezettek be. A vizsgálat 7 olyan bizalmi paradoxont azonosított, ami egyszerre növeli és csökkentheti is az AI-ba vetett bizalmat.

Sasvári Péter: Chatbotok a tudományos írásban: Idézhető-e a Mesterséges Intelligencia?

Rövid tartalom: Az Artificial Intelligence (Mesterséges Intelligencia, MI, AI) eszközök gyors elterjedésével a kutatásban és a felsőoktatásban egyre vitatottabb, hogyan kezeljük a nagyméretű nyelvi modellek (LLM-ek) által vezérelt chatbotok kimeneteit. A generatív AI és a szerzőség kérdésében az akadémiai folyóiratok és kiadók gyorsan kialakították politikájukat, és nagyrészt elleneztek a chatbotok (társszerzőként való) kezelését, mivel a gépek nem viselhetnek felelősséget az általuk generált szövegért (lásd például a Nature és a Science álláspontját). Ennek ellenére az idézés kérdése még mindig homályos. Ha egy kutató chatbotot használ egy szöveg megírásához, és nem ajánlott társszerzőként feltüntetni, akkor inkább a megfelelő szakaszokat idézéssel kellene elismerni? Megfelelő-e chatbotokat információforrásként idézni?

Fehér Katalin: Felelős mesterséges intelligencia: trend vagy gyakorlat élesben?

Az előadó célja, hogy összefoglalja az idei rendkívül intenzív, transzatlanti Horizon Europe NGI kutatási és konferencia-tapasztalatait Észak-Amerikában a felelős mesterséges intelligencia területén. Az előadás feltárja, milyen trendek jelentek meg a vezető szakmai fórumok narratíváiban az MIT-től az Egyesült Nemzetek Szervezetéig, és milyen összetett kérdéseket vagy személyes-szakmai konfliktusokat fogalmaznak meg a szakértők és gyakorlati szakemberek az egyik globális MI központban Kanadában. Az előadás célja felvázolni, hogy ezek a diskurzusok milyen irányba terelhetik a jövőbeni kutatásokat és szakpolitikai döntéseket ezen a kritikus területen.

14:40 Kerekasztal-beszélgetés a mesterséges intelligencia egyetemi szabályozásáról

Résztevők: Vörös Zoltán, egyetemi docens (PTE), Csáki Csaba egyetemi docens (BCE), Budai László, egyetemi docens (BGE)

Moderátor: Kő Andrea, egyetemi tanár (BCE)

15:30 Kávészünet

16:00 Díjátadó ünnepség

Arany Életpálya kitüntetések

Publikációs nívódíjak

Jubiláló szakmai műhely elismerés

Az eseményre regisztrálni az alábbi linken lehet **2024. november 7. 16:00 óráig**:

<https://forms.office.com/e/4040Uqm1zC?origin=lprLink>

2. Jelentkezés az MTA GTB albizottságaiba

Tisztelettel kérjük az MTA Gazdálkodástudományi Bizottság azon köztestületi tagjait, akik korábbi felhívásunkra nem reagáltak, hogy az alábbi linken jelezzék, mely albizottság, vagy albizottságok munkájában szeretnének részt venni. Egy köztestületi tag több albizottsághoz is jelentkezhet.

<https://forms.office.com/e/U7AgjR8Xex?origin=lprLink>

Kérjük, hogy választásukat **2024. október 15-ig** jelöljék. Köszönjük közreműködésüket!

3. Felhívás a Képzési Munkabizottság újjáalakítására

Előzmények: Az MTA Gazdálkodástudományi Bizottság (GTB) a 3 éves választási ciklusnak megfelelően 2023-ban alakult újjá. Demeter Krisztina elnök vezetésével elfogadott egy koncepciót az albizottságok és a munkabizottságok működésére vonatkozóan (lásd a GTB 1. sz. áprilisi hírlevelét). Szintay István professzor (Miskolci Egyetem) vezetésével működött korábban egy „Képzési Munkabizottság, amely 10 éve már nem aktív.

Jelenlegi helyzet: Az MTA GTB köztestületi tagjai gyakorlóként mindnyájan érintettek az oktatás, képzés, felsőoktatás, kutatás tartalmi és szervezeti kérdéseiben. Számos köztestületi tag kutatási témája irányul az oktatásra, képzésre, legyen szó menedzsmentről, marketingről, fenntarthatóságról, digitalizációról, nemzetköziesedésről, stb.

Számos egyetem kutatási portfóliójában szerepel a felsőoktatás, mint vizsgálandó ágazat. (pl. BCE Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központja (NFKK), BGE Felsőoktatás Jövője Kiválósági Központ (FHERC), ELTE Menedzsment és Üzleti Tanszék, ELTE Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet, SZTE Üzleti Hálózatok és Stratégia Szakcsoport, SZTE Szakképzési, Felnőttképzési és

Tudásmenedzsment Intézet, PTE Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet stb.). Mindezek alapján alulírottak úgy gondoljuk, hogy van értelme egy „képzési”, vagy valamilyen hasonló nevű munkabizottság megalakításáról folyó diskurzusnak.

Várjuk azok jelentkezését, akik hasonlóan gondolkodnak!!!

Tervünk: az érdeklődőkkel 2024 őszén tartunk két megbeszélést a munkabizottság által folytatni kívánt tevékenységekről, majd, ha egyetértés alakul ki, akkor 2025 tavaszán megalapítjuk az új munkabizottságot.

Néhány ötlet az új munkabizottság profiljára

- A 30 éves PhD képzés tapasztalatainak összegzése, szakterületeken átívelően. Szakterületre vonatkozóan lásd Berács-Gyulavári-Kenesei (szerk.) (2024): A Corvinus marketing doktori képzés 30 éve 1993-2023: Hazai és nemzetközi kitekintés, Budapesti Corvinus Egyetem, 349 oldal.
- A tudományos fokozatszerzés egyes szakaszainak (PhD, habilitáció, egyetemi tanár, MTA doktora, akadémikus) egymásra épülése, menedzselése
- A magyar gazdálkodástudományi köztestületi tagok képzési, felsőoktatási tudományos munkásságának nemzetközi láthatósága.
- Gazdálkodástudományi képzések Magyarországon, a képzések felépítésének egyediségei az egyes képzőhelyek tapasztalatainak tükrében.
- Gazdálkodástudományi és menedzsmentképzések trendjei, jellemzői
- Módszertani színesség a gazdálkodástani képzések során: alkalmazott módszertani megoldások és tapasztalatok, technológia alkalmazása a gazdálkodástani képzések során.
- Az üzleti iskolák és a gazdálkodástudományi képzések szerepének változása, jövőképei.

A Gazdálkodástudományi Bizottság június 30-án megjelent 1. felhívására a nyár folyamán 4 fő fejezte ki csatlakozási szándékát: Kuráth Gabriella (PTE), Krajcsák Zoltán (BGE), Szabó-Szentgróti Gábor (SZE), Takács András (PTE).

Várjuk a további érdeklődők jelentkezését a jozsef.beracs@uni-corvinus.hu címre.

Berács József (BCE), Heidrich Balázs (BGE), Kováts Gergely (BCE), Vilmányi Márton (SZTE)

4. Új köztestületi tagok az MTA GTB-ben

A legutóbbi hírlevél óta tovább bővült köztestületi tagjaink száma. Sok szeretettel köszöntjük a Gazdálkodástudományi Bizottság újonnan felvett köztestületi tagjait:

1) Nagy László	
2) Szűcs Diána	Magyar Honvédség
3) Fehér Zsuzsanna	Ludwig Múzeum
4) Horváth Adrián	SZIE
5) Sebrek Szabolcs Szilárd	BCE
6) Magyar Mária	ELTE
7) Longauer Dóra	PTE
8) Vasvári Tamás	PTE
9) Mondok Anita	SZTE

5. 3. LEADERSHIP "Theory and practice" nemzetközi konferencia

November 5-én 10-18 óra között kerül megrendezésre a 3. LEADERSHIP "Theory and practice" nemzetközi konferencia (személyes és online streaming megjelenéssel). Ez műhelyvezetők, senior kutatók, és a leadership területéhez tudományos szintű érdeklődéssel forduló cégvezetők találkozója. Az eseményre bárki csatlakozhat a meghívó link birtokában (bizottsági tagok, a téma

íránt érdeklődő oktatók, -kutatók, -diákok, -üzleti szereplők). További részletek, a konkrét program legkésőbb október második felében érkezik. Szeretettel várjuk az érdeklődőket, akik előregisztrálni kívánnak az eseményre. A konferencia az idei évben is a Vezetés- és Szervezéstudományi Albizottság partnerségével valósul meg.

6. I. Gaál Zoltán konferencia Veszprém

A Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kara Gaál Zoltán professzor úr emlékének adózva hagyományteremtő szándékkal rendezi meg a menedzsment tudományok hazai konferenciáját.

A konferencia kiemelt témakörei:

- Menedzsment kihívások
- Digitalizáció
- Fenntarthatóság és körforgásos gazdaság
- Válságmenedzsment és reziliencia
- Kultúra

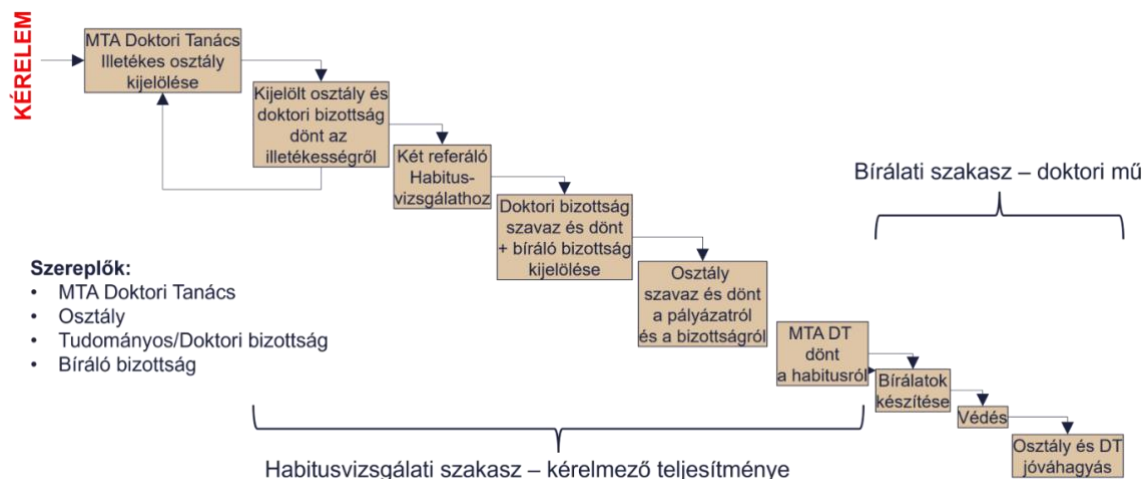
Időpont: 2024. november 28-29. (csütörtök-péntek)

Helyszín: Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Veszprém

Előadóként regisztrálni az online jelentkezési lap kitöltésével és a tanulmány absztraktjának feltöltésével a konferencia honlapján lehet 2024. október 15-ig. <https://managementpegtk.com/>

7. Mi van a fekete dobozban? – avagy mi történik egy benyújtott nagydoktori értekezéssel?

A nagydoktori értekezésre való felkészülés, az értekezés megírása és benyújtása sokszor többéves folyamat. De vajon mi történik, miután ezen a fárasztó és hosszadalmas folyamaton túljutunk? Ez a rövid anyag ezt hivatott bemutatni. Megjegyzés: érdemes az előző hírlevélben megnézni az egyes szervezetek (MTA Doktori Tanács, tudományos osztály, tudományos bizottság) helyét megnézni a könnyebb érthetőség kedvéért.

Az első lépésben az MTA Doktori Tanácsa (DT) dönt az illetékes osztályról (ezt jellemzően a DT elnöksége teszi meg, nem kell hozzá külön ülés, már csak azért sem, mert a pályázat benyújtásakor a pályázó jelzi, hova tartozónak érzi magát). Az illetékes osztály dönt arról, hogy melyik tudományos bizottsághoz tartozik a doktori pályázat. Mivel a GTB esetében ezeket a jogokat a Gazdaságtani Doktori Minősítő Bizottság (GMB) gyakorolja, ezért – amennyiben a GTB-hez tartozik a pályázat – a GMB-nél landol az ügy. Vannak kevésbé egyértelmű, interdiszciplináris esetek, amikor más bizottság bevonása is szükségessé válhat. Azonban ebben az esetben is van egy fő bizottság, ahova a pályázat kerül és aminek a követelményeit ki kell elégíteni.

Miután az illetékes bizottság eldöntött, két szakaszban zajlik a folyamat: van egy habitusvizsgálati és egy bírálati szakasz.

A habitusvizsgálati szakasz első lépéseként a GMB vezetése két referálót jelöl ki a GMB tagjai közül (amennyiben nincs a témához valamilyen szinten értő tudományok doktora a bizottságon belül, akkor a GMB-n kívülről is felkérhető szakértő). A referáló feladata a pályázó habitusának vizsgálata, amihez átnézi az illető benyújtott anyagait, főként a szakmai életutat és a publikációs tevékenységet. A doktori műbe is bele kell néznie, de csak arról kell nyilatkoznia, hogy tudományos, etikai, formai szempontból alkalmasnak tartja-e a védésre. A referálónak írásban elkészített véleményében egyértelműen állást kell foglalnia arról, hogy szerinte a pályázó habitusa megfelelő-e.

A következő lépésben a GMB előtt a két referáló szóban is bemutatja a jelölt munkásságát. A GMB tagjai elmondják véleményüket, majd szavaznak 1-5 skálán arról, szerintük mennyire felel meg a jelölt habitusa a nagydoktori követelményeknek. Ezen a szavazáson a pontok 70%-át meg kell kapnia a jelöltnek. A pontszámtól függetlenül a GMB bíráló bizottságot jelöl ki és az illetékes osztály (esetünkben a IX. osztály) részére előterjesztést készít, amiben röviden bemutatja a jelöltet, a GMB-n belül lezajlott vitát és a szavazás eredményét.

Az osztályülésen is kialakulhat vita, és az osztály tagjai (akadémikusok és nem akadémikus köztestületi képviselők) is dönt igen-nem skálán arról, hogy támogatják-e a jelöltet. Előfordulhat, hogy az osztály támogatja a jelöltet, bár a bizottság nem tette, vagy fordítva.

Az osztályülés döntése az előterjesztéssel együtt az MTA DT elé kerül, melyben minden osztálynak van két képviselője. Az illetékes képviselő bemutatja a pályázót röviden. Itt is kialakulhat vita nem egyértelmű helyzetekben. Amennyiben az osztály és az illetékes bizottság véleménye különbözött az előző lépésben, akkor rendszerint visszautalja a bizottsághoz az ügyet újabb tárgyalásra. Az MTA DT igen-nem módon szavaz a pályázóról és jóváhagyja (szükség esetén módosítja) a kijelölt bizottságot.

Amennyiben az összes akadályt sikerrel veszi a pályázati anyag a habitusvizsgálati szakaszban, akkor kezdetét veszi a bírálati szakasz. A kijelölt három bíráló írásban értékeli a doktori művet (csak azt) és nyilatkozik arról is, hogy a) melyek azok a tézisek/állítások a doktori műben, amelyek újszerűek, és b) a teljes mű védésre bocsátható-e. Elképzelhető olyan eset, amikor a bíráló nem fogadja el a művet, de védésre engedi azt. Ha két bíráló sem fogadja el a doktori művet, akkor az nem bocsátható védésre.

A nagydoktori védés nyilvános. A bizottság tagjait (a bírálókat és a védési bizottságot) az MTA DT titkársága hivatalból meghívja, a többiek meghívásáról a pályázó gondoskodik. A védés végén a bírálókat újra megkérdezik, elfogadják-e a doktori művet. Ezt követően a bizottság tagjai (a bírálók nem!) értékelik a pályázó teljesítményét 1-5 skálán, és itt is legalább 70%-ot kell elérni. A bizottságnak tételesen össze is kell foglalnia, hogy melyek azok a tézisek, amelyeket újszerűnek elfogad.

A védést követően az MTA DT megtárgyalja azt és jellemzően jóváhagyja. Itt ér véget a folyamat.

Látható, hogy összességében mintegy 100 fő pillant bele kisebb-nagyobb mértékben a pályázati anyag egyes részeibe. És talán az is érzékelhető, hogy nagyon sok szubjektív elem van a folyamatban, egy-egy markánsabb hozzászólás bármely fázisban jelentősen befolyásolhatja a pályázat sorsát pozitív vagy negatív irányban egyaránt. A teljes folyamat átfutási ideje jellemzően 1 év, de problémás esetekben (illetékesség nehézségei interdiszciplináris téma esetén, bírálók munkájának gyorsasága, a benyújtás időpontja – mivel nyáron nincsenek ülések, stb.) elnyújthatják a folyamatot.

8. Közel 500 magyar kutató került fel a világ élvonalába a Ioannidis-féle tudományometriai rangsor 7. kiadásában 2024-ben

A 2024-es Ioannidis-féle tudományometriai rangsorban idén 385 magyar kutató került fel a Career-long impact (életpálya alatti hatás) listára, és 301 kutató szerepel az Single-year impact (egyéves hatás) rangsorra (átfedések miatt 483 fő különböző személyt jelent). Ezek a tudósok jelentős tudományos hatást gyakoroltak saját szakterületükön, és munkájukat nemzetközileg is elismerik. A lista a világ minden tájáról érkező kutatók idézettségi mutatóit standardizált módszertan alapján értékeli, amely figyelembe veszi az önidézetek kiszűrését, a tudományterületek közötti különbségeket, valamint a kutatók életpályája vagy az adott év teljesítményét.

A magyar kutatók különböző tudományos intézményekből érkeztek, amelyek közül kiemelkednek a következők: Magyar Kutatási Hálózat (HUN-REN) különböző kutatóintézetei (összes listán szereplő 24%-a), Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) (12%), Szegedi Tudományegyetem (SZTE) (11%) és Semmelweis Egyetem (SE) (10%). Ezek az intézmények számos szakterületről képviselnek kutatókat, többek között a klinikai orvostudományok (20,8%), a kémia (15,5%), a fizika és a csillagászat (12,7%), az információs és kommunikációs technológiák (10,9%) területéről. Az élettudományoktól a társadalomtudományokig a kutatók munkája átfogja a tudomány teljes spektrumát, és hozzájárul Magyarország nemzetközi tudományos jelenlétéhez.

Az idézettségi mutatók alapján nemcsak a kutatók szakmai elismerése nyomon követhető, hanem az intézmények és a kutatási területek globális tudományos hatása is.

További információk: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.15606.00323>